

Letošnje leto je za italijansko tovarno Fiat iz Torina eno izmed ključnih prelomnic od obdobja odhoda iz Italije do združitve s Chryslerjem, a vendar je v zgodovinskem svetu eno izmed poglobitvenih, saj Fiat praznuje 50-letnico začetka proizvodnje modela 850.

Pot se je začela že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, kjer je imel Fiat žerahel monopol v italijanski avtoindustriji. Pestila pa jih je manjša težava, in sicer so morali zapolniti vrzel srednjega razreda med Fiatom 600 ter Fiatom 1100. V ta namen so pričeli razvijati model z oznako 122. Pri tem je šlo za popolnoma nov model z novo karoserijo in notranjostjo, kjer so še vedno ohranjali stil tedanjih modelov z mehaniko Fiata 600. Zaradi stroškov izdelave pa le-ta nikoli ni prišel na prodajni program, vendar je nekatere zamisli prevzela tovarna Simca za svoj model 1000.

A vizija novega modela ni zamrla, nasprotno, saj so projektanti, kot denimo Dante Giacosa, začeli razvijati nov model na platformi Fiata 600. Tako je začel nastajati projekt z šifro 100 G (G- grande). Uvedli so vizualne spremembe celotne karoserije in notranjosti; dodano je bilo večje vetrobransko steklo, večje luči kot pri modelu 1100 (premera 170 mm) ter zaznamujoč aerodinamičen zadek, zaradi katerega se je dolžina avtomobila povečala za 360 mm. Seveda ne smemo pozabiti na eno izmed novosti modela 100 G, in sicer gretje kabine s pomočjo dodatnega hladilnika in premik rezervoarja iz prednjega dela vozila v zadek, tik ob motor.

Motor je bil ena izmed novosti tega modela, saj je iz 767-ih kubičnih centimetrov prešel na 843 – od tod tudi ime 850. Z novim blokom motorja in novimi komponentami je motor dosegel moč kar 34-ih konjev in končno hitrost 120 km/h. Tako je pridobil sloves limuzine spodobnih vozni lastnosti. Potrebno je poudariti, da se je, zaradi novih motornih komponent, spremenila tudi smer vrtenja motorja v levo.

Fiat 850 je maja 1964 prvič uzrl nove kupce. Sprva sta v prodajo stopila dva modela, in

FIAT 850

Fiat Coupe

sicer Fiat 850 Normale ter Super.

V naslednjem letu se mu je pridružil model Fiat 850 T, ki je služil kot gospodarsko vozilo ali enoprostorec. Slednji je tako zamenjal Fiat 600 T.

Seveda ne smemo pozabiti na športne izvedbe fiata 850 (Coupe in kasnejše Sport Coupe ter cabrio – Spider). Te so prišle v promet v letu 1965 z močnejšimi motorji ter z nepozabnim oblikovanjem hiše Bertone. Vrstila so se nova preoblikovanja in verzije Fiata 850 – vse od Speciala do različic karoserijskih hiš (Vignale, Siate in ostalih). Tudi na motornem področju so se vrstila preoblikovanja,

kar je vodilo v to, da je imel novi Fiat 850 Sport Coupe, vgrajen motor z 52-imi konjskimi močmi.

Celo znani predelovalec vozil, Carlo Abarth, je pod okrilje vzel model 850. Tako sta nastala modela Fiat Abarth 1000 OT in OT 2000 ter ostali.

Končna številka proizvedenih modelov Fiat 850 se je ustavila pri 2.2 milijona vozil. K temu je seveda potrebno prišteti tudi vozila, ki so bila proizvedena v drugih državah sveta – na primer v Španiji in nekdanji Jugoslaviji. V slednji se je model 850 prodajal pod oznako Fiat Zastava 850.

Pomemben podatek, ki ga

ni moč spregledati, je tudi to, da letos praznujemo še eno obletnico povezano z Fiatom 850, in sicer 40-letnico izida modela Fiat 133. Slednji je bil izdelan v Španiji pod oznako Seat 133, a so vse mehanične komponente, vključno z motorjem, izvirale iz modela 850. Izšlo je le 200 000 primerkov, ki pa so zadnji izmed prenov modela 850. Po končani proizvodnji, leta 1973, so oblikovalci Fiata upali, da bo novi model 127 dosegel enak sloves kot svoj predhodnik, a so se pošteno ušteli, to so dosegli le kasnejši modeli Uno in Panda. Tako Fiat 850 ostaja eden izmed številčnejših proizvedenih modelov tovarne iz Torina.

Fiat (Seat)133 Mešanica mehanike modela 850 in karoserije Fiata 127, prav tako praznuje obletnico.